

РЕШЕНИЕ

№ 5319

гр. София, 03.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 01.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **10433** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 84-85 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Ш. Х., [дата на раждане], гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], оспорва Решение № УПВР -255/15.10.2020 г. на Държавна агенция за бежанците, с което на основание чл. 70, ал.1, вр. чл.13, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя, достигайки до извод, че искането за предоставяне на международна закрила е изцяло неоснователно, поради липсата на предпоставките по чл.8 и чл.9 ЗУБ.

Въведени са отменителните основания по чл. 146, т. 3 и 4 АПК – издаване на акта при съществени нарушения на процесуални правила и противоречие с материалния закон, аргументирани с пропуск на административния орган да изясни фактическата обстановка в страната по произход на жалбоподателя, съобразно чл.75, ал.2 ЗУБ, тъй като при постановяване на решението си не е изследвал задълбочено ситуацията на въоръжен конфликт в А. – обстоятелство от съществено значение по отношение на личното положение на жалбоподателя в държавата му по произход. В тази връзка, жалбоподателят счита, че не е преценена обективно възможността за предоставяне на хуманитарен статут, съгласно чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, поради което обжалваното решение, в частта, в която е отхвърлена молбата за международна закрила по отношение на предоставяне на хуманитарен статут, е немотивирано и постановено в нарушение на материалния закон. Искането до съда е

за отмяна на акта.

В открито съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Н., назначена по Закона за правната помощ, която поддържа жалбата. Моли жалбата да бъде уважена по съображенията изложени в нея.

Ответникът, интервюиращ орган при ДАБ, не изпраща представител в открито съдебно заседание и не изразява писмено становище по отношение на жалбата.

От фактическа страна се установява:

Ш. Х. се обръща към ДАБ при МС с искане за международна закрила, подавайки молба с вх. № РД-09-ВР-1073/07.10.2020 г. /л.54/. В същия ден молбата е регистрирана с рег. № УП-6446/07.10.2020 г., за което е съставен регистрационен лист /л.52/ с отразявания, че се касае за гражданин на А., с имена Ш. Х., с етническа принадлежност: пашун, [дата на раждане] в [населено място], А., религия - сунит, образование- основно, женен, езици, които владее: пашун, дари. На жалбоподателя са връчени указания относно реда за подаване на молба за международна закрила, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за международна закрила.

Съставена е ЕВРОДАК дактилоскопна карта BR105C2010070017 /л.45/.

На 07.10.2020 г. е изпратена Покана от ДАБ при МС, РПЦ „Военна рампа“ до афганистанския гражданин, с която същият е поканен на интервю на 14.10.2020 г.

На 08.10.2020 г., интервюиращият орган К. П., в присъствието на преводача С. Х., провежда интервю с жалбоподателя, в рамките на което той споделя, че четири месеца преди интервюто напуска нелегално А., като отпътува за И.. Там остава около един месец, след което заминава нелегално за Турция. В Турция бил една седмица, а от Турция влиза нелегално в Република България, на чиято територия бил около месец, преди да го задържат граничните органи. По време на интервюто, Ш. Х. споделя, че напуска А., тъй като там не се чувствал спокоен, бил като в затвор. Първоначалното му желание е било да стигне до Западна Европа, но след задържането му в България, решава да подаде молба за международна закрила. Жалбоподателят твърди, че в А. не е осъждан, не членува в политическа партия или организация и не е имал проблеми с никого.

На 13.10.2020 г., началникът на Отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“ към ДАБ при МС, изпраща писмо с рег. № УП 6446/13.10.2020 г. до директора на Специализирана дирекция – „М“ към Държавна агенция „Национална сигурност“, с молба за становище по отношение на подадената от афганистанския гражданин молба за международна закрила /л.27/.

Преписката съдържа Справка № МД-423/07.08.2020 г. /л.16/, относно Ислямска Република А., съставена на базата на внимателно подбрани и публично достъпни външни източници на информация, като всички използвани източници и уебсайта, на който са публикувани, са посочени в под линия в документа.

С Решение № УПВР -255/15.10.2020 г. на ДАБ /л.9/, молбата на Ш. Х. за международна закрила е отхвърлена на основание чл. 70, ал.1, вр. чл.13, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ като явно неоснователна. Административният орган е преценил, че представената бежанска история не обосновава търсената международна закрила, тъй като в посочената от бежанеца история причината за напускане на страната му по произход е: неговото неспокойствие, чувства се като в затвор, което според интервюиращият орган представлява мотив, който се различава от изброените в определението за „бежанец“, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и не обуславя предоставяне на

статут на бежанец, предвиден при наличие на предпоставите на чл.8 от ЗУБ.

При изследване на възможността за предоставяне на хуманитарен статут, органът счита, че не са изложени твърдения от страна на търсещото закрила лице, от които да се направи обоснован извод, че може да е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Срещу него не са били предприети такива действия нито от официалните власти, нито от конкретна групировка, която държавата да не е в състояние да контролира. В решението е цитирана информация и от приложената по преписката справка за А., като преди преценката е направено препращане към тълкувателно решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Л. по дело № С-465/07, чл.15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО, според които степента на безогледното насилие, характеризиращо въоръжения конфликт, се преценява от компетентните национални органи, до които е подадена молбата или съдилищата, до които е отнесено решението за отказ на подобна молба. В тази връзка, съобразно информацията, представена със справката за Ислямска Република А., а именно, че правителството на А. си сътрудничи с ВКБООН, МОМ и с други хуманитарни организации, както и, че е подписано споразумение между САЩ и талибаните за установяване на мир на територията на А., от 29 февруари 2020 г., органът прави преценка, че А. не се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт, както и, че инцидентите имат определени цели и не биха могли да предизвикат масов ефект.

При така направената преценка на свързаните с личното положение на оспорващия и държавата му на произход факти е формирано заключение, че искането за международна закрила е изцяло неоснователно.

При горната фактическа обстановка, от правна страна, съдът приема следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в преклузивния срок по чл. 87 ЗУБ и е процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Решение № УПВР -255/15.10.2020 г е издадено от младши експерт на ДАБ, в рамките на неговата компетентност, съобразно Заповед № РД05-200/13.05.2016 г./л.15/. Не са надхвърлени времевите граници – регистрирането на чужденеца е сторено на 07.10.2020 г., с което е образувано ускорено производство по общия ред, поради което срокът за произнасяне със становище, определен в чл.70, ал.1 ЗУБ е 10 работни дни, а интервюиращият орган се е произнесъл преди този последен срок със становище на 15.10.2020 г.

На афганистанския гражданин е разяснена и осигурена възможност да кандидатства за международна закрила, видно от подадената молба до ДАБ с искане по чл.59, ал.2 ЗУБ към властите на Република България да му се предостави закрила. Това желание е заявено лично от чужденеца пред длъжностно лице от ДАБ съобразно чл.58, ал.3 ЗУБ. Като чужденец, подал молба за статут, жалбоподателят е регистриран в ДАБ и му е открито лично дело съгласно чл.61, ал.2 ЗУБ. Едновременно с това му е връчен екземпляр от Указания, относно правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България в превод на дари. Така той е информиран за процедурата, която ще се прилага в последователните ѝ фази; правата и задълженията му в хода ѝ; последиците при неспазване на негови задължения и/или при отказ да сътрудничи на ДАБ; основанията за спирането и прекратяването ѝ. Не се установява интервюирането на чужденеца да е извършено при условия, които не гарантират поверителност. Взети са необходимите мерки то да се проведе при условия, които

дават възможност на кандидата да изложи по последователен начин, максимално изчерпателно всички свои основания за търсената международна закрила в присъствието на преводач.

За това свидетелства съдържанието на интервюто, в хода на което оспорващият е могъл да представи всички елементи, обосноваващи молбата му. Той е внимателно изслушан, не е ограничаван в изявленията си, поставяни са му уточняващи въпроси, съставен е протокол, съдържащ всички поставени въпроси и дадени отговори. Следователно, по своята структура тази процедура е надлежно проведена.

Решение № УПВР -255/15.10.2020 г. е издадено в писмена форма, мотивирано е с фактическите и правни основания за отхвърляне на молбата. Направено е обсъждане, съгласно чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ на личното положение на кандидата за международна закрила и на ситуацията в държавата му по произход, базирано на справка от общодостъпни източници.

Съгласно чл.168, ал.1, съдът не се ограничава само до обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 АПК. Ето защо, след като обсъди по-горе предпоставките по т.1 и т.2 , настоящият състав прави следните изводи по отношение на чл.146, т.3, 4 и 5 АПК:

По отношение на процедурата, съобразно чл.75, ал.2, изр. 1 ЗУБ, от административния орган при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрила в друга държава, чието гражданство би могъл да придобие. В настоящия случай, органът се е произнесъл, след като е обсъдил личното положение на жалбоподателя, позовавайки се на обстоятелствата, споделени от чужденеца по време на проведеното с него интервю, както и на изготвената справка за положението на Ислямска Република А..

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материално правно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Кандидатът е заявил, че не е бил преследван поради своята раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. В хода на проведеното интервю, чужденецът е посочил, че е подал молба за международна закрила, след като е бил задържан на територията на Република България, въпреки че е преминал няколко държавни граници с група трафиканти, преди да достигне територията на Република България. По време на интервюто споделя, че единствената причина да напусне страната си по произход е желанието му да живее на по-спокойно място, където да не се чувства като в затвор, но същевременно не аргументира това негово усещане със ситуации, провокирани от политическото или икономическото положение в страната му по произход и не споделя, че основните му човешки права са били накърнени от репресивни действия. Изложеното води до извод, че чужденецът

не е лице, нуждаещо се от международна закрила, а икономически мигрант, който търси работа и по-добър живот в Европа. Предвид изложеното правилно административният орган е приел, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец.

В обобщение, настоящият съдебен състав приема, че правилен и обоснован е изводът на ответника за липсата на каквито и да е конкретни данни за осъществено преследване спрямо търсещия закрила или опасността от такова по някоя от причините, установени в чл. 8 от ЗУБ при пребиваването му на територията на А.. В конкретния случай обстоятелства, релевантни по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, не се установяват по категоричен начин. В този контекст правилно е посочено едното от основанията за неоснователност на молбата – чл.13, ал.1, т.2 от ЗУБ – чужденецът не посочва никакви причини за основателни опасения от преследване.

Съдът обаче намира за необоснована преценката на интервюиращия орган за неоснователност на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основанията посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1-3, като тази преценка е направена по отношение на страната му на произход, за която органът в особено производство събира данни, обобщени в нарочна справка. Като част от административната преписка е представена справка относно Ислямска република А., изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ, с вх. № МД-423/07.08.2020г. Справката е изготвена в съответствие с Методологията на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището за изготвяне на информация за страните по произход (2012), но се явява неактуална към момента.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Член 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С- 465/07/М. E. and N. E. vs S. van J./, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за

субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за този вид закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справката за Ислямска република А., която е от 07.08.2020г. и която обаче не отразява актуалната обстановка в А., към настоящия момент. Съдът следва да вземе предвид фактите и обстоятелствата, настъпили след издаване на решението, преди приключване на съдебното обжалване и да оцени действителното положение към момента на постановяване на акта си.

Общоизвестна е информацията, че ситуацията в А. в момента е неспокойна, непрекъснато се променя и понастоящем тя не е такава, каквато органът е преценявал по справката от м.08 на 2020г., особено след изтеглянето на военните сили на САЩ и вземането на властта в страната от талибаните през август 2021г. Сведенията от различни информационни източници са за масова евакуация на хора от страната, предупреждения за предстояща хуманитарна криза (генерален секретар на ООН в изявление от последните дни), атентати на летището в К., МВНР поставя страната по индекс на риска Ниво 5: Предупреждение за преустановяване на всякакви пътувания и незабавно напускане на страната. Съветът за сигурност на ООН е приел на 30.08.2021г. резолюция за А., която призовава талибаните да осигурят безопасното изтегляне на афганистанци и чуждестранни граждани. Предвид предполагаемият поток от бежанци от военните действия в А. и събитията след завземане на властта от талибаните, В. комисариат за бежанците към ООН призовава съседните на А. държави да запазят границите си отворени за тези, които търсят безопасност.

В тази връзка доводите, изложени в оспорваното решение в насока степента на насилие в А. и изводът, че за жалбоподателя не съществува реален риск да стане обект на заплаха при завръщането си в А., не са обосновани с актуални данни за ситуацията.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. Поради изложеното, решението на интервюиращия орган следва да бъде отменено и административната преписка следва да се върне на компетентния орган, който да я разгледа по общия ред и след като събере доказателства относно актуалната обстановка в А., да прецени наличие или отсъствие на предпоставките за предоставяне на закрила на кандидата. Следва да бъдат оценени и риска и опасностите, пред които би бил изправен жалбоподателя при връщане в А..

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл.2 от АПК,

Административен съд- София град, 6-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № УПВР-255/15.10.2020г. на интервюиращ орган при ДАБ при МС, с което на основание чл. 70, ал.1, вр. чл.13, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ е отхвърлена молбата за международна закрила на Ш. Х., [дата на раждане] , гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], .

ВРЪЩА делото като преписка на компетентния орган на ДАБ при МС за ново разглеждане и произнасяне по молба с вх. № РД09-ВР-1073 от 07.10.2020г. на РПЦ-С., отдел „ПМЗ“ – кв. Военна рампа, на Ш. Х., [дата на раждане] , гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], при изпълнение на задължителните указания по прилагането и тълкуването на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: